

Artur Gold (17.03.1897–1943)

kompozytor, dyrygent, skrzypek, współtwórca orkiestry tanecznej

Artur Gold urodził się 17 marca 1897 roku w warszawskiej rodzinie muzyków. Ojciec, Michał Gold, był flecistą w orkiestrze Opery Warszawskiej, a brat, Henryk Gold, podobnie jak Artur, był muzykiem i kompozytorem. Artur Gold prowadził wraz z Jerzym Petersburskim orkiestrę m.in. w teatrzyku „Qui Pro Quo”, a także w popularnej restauracji Adria. W tym i w innych lokalach występował również jako pianista. W latach dwudziestych i trzydziestych nagrywał płyty dla takich wytwórni jak Syrena Record, Odeon, Columbia Records. W okresie międzywojennym skomponował ogromną ilość popularnych szlagierów do słów Andrzeja Własta, spośród których wymienić można: fokstrot „Gdy Petersburski razem z Goldem gra”, „Szkoda twoich łez”, „Jesienne róże”, „Kwiaciarka z Barcelony”, „Nie odchodź ode mnie”, „Pragnę twoją być”, „Ta mała piła dziś”. Był także autorem melodii do utworu Mariana Hemara

„Czarne oczy”. Skomponowana przezeń melodia piosenki do słów Stanisława Biernackiego „Chodź na Pragę” stała się hejnałem stołecznej dzielnicy Praga-Północ.

W 1940 roku tak jak inni warszawscy Żydzi został zmuszony do przeniesienia się do getta. Wraz ze swą orkiestrą dawał tam koncerty m.in. w kawiarni Nowoczesna przy ul. Nowolipki 10. W 1942 roku został wywieziony przez Niemców do obozu zagłady w Treblince. W obozie został rozpoznany jako wybitny muzyk i w ostatniej chwili wyciągnięto go z tłumu pędzonego do komór gazowych. Zastępca komendanta Treblinki, słynny Kurt Franz pseudonim „Lalka”, polecił mu zorganizować orkiestrę spośród więźniów. Zespół ten był zmuszony do występów dla Niemców przy różnych okazjach. Gold skomponował także melodię do piosenki autorstwa pochodzącego z Czech Waltera Hirscha, nazywanej hymnem Treblinki. W obozie miał niejako uprzywilejowaną pozycję. Z tego powodu wielu więźniów nie darzyło go sympatią. Niemniej Gold wykorzystywał swój status, by wspomóc członków swojej orkiestry. Dzielił się z nimi dodatkowymi racjami żywności oraz negocjował, by na czas prób byli zwolnieni od niewolniczej pracy. Został rozstrzelany w 1943 roku, w ostatnim okresie funkcjonowania Treblinki.

Data publikacji: 2021-08-16

Data wydruku: 2022-04-05 07:30

Źródło: <http://1943.pl/artukul/artur-gold/>